

Teismo praktikos rinkinys

BENDROJO TEISMO (dešimtoji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. balandžio 14 d.*

„Valstybės pagalba – Suomijos oro transporto rinka – Pagalba, kurią Suomija suteikė bendrovei *Finnair* dėl COVID-19 pandemijos – Su paskola susieta valstybės garantija – Sprendimas neteikti prieštaravimų – Laikinoji valstybės pagalbos priemonių sistema – Priemonė, skirta dideliems valstybės narės ekonominiams sutrikimams atitaisyti – Nepalygintas pagalbos teigiamas ir neigiamas poveikis prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją – Vienodas požiūris – Įsisteigimo laisvė – Laisvė teikti paslaugas – Pareiga motyvuoti“

Byloje T-388/20

Ryanair DAC, įsteigta Sordse (Airija), atstovaujama advokatų E. Vahida, F.-C. Laprèvote, S. Rating ir I.-G. Metaxas-Maranghidis,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą L. Flynn, S. Noë ir F. Tomat,

atsakovę,

palaikomą

Ispanijos Karalystės, atstovaujamos L. Aguilera Ruiz,

taip pat

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos E. de Moustier ir P. Dodeller,

ir

Suomijos Respublikos, atstovaujamos H. Leppo,

įstojusių į bylą šalių,

dėl SESV 263 straipsniu grindžiamo prašymo panaikinti 2020 m. gegužės 18 d. Komisijos sprendimą C(2020) 3387 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56809 (2020/N) – Suomija COVID-19: valstybės garantija, suteikta bendrovei *Finnair*

* Proceso kalba: anglų.

BENDRASIS TEISMAS (dešimtoji išplėstinė kolegija),

kuri sudaro pirmininkas M. van der Woude, teisėjai A. Kornezov, E. Buttigieg, K. Kowalik-Bańczyk ir G. Hesse (pranešėjas),

posėdžio sekretorius P. Cullen, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2020 m. gruodžio 4 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Ginčo aplinkybės

- 1 2020 m. gegužės 13 d. remdamasi SESV 108 straipsnio 3 dalimi Suomijos Respublika pranešė Europos Komisijai apie pagalbos priemonę – valstybės garantiją bendrovei *Finnair Plc*.
- 2 Nagrinėjama priemone siekiama padėti *Finnair* gauti iš pensijų fondo 600 mln. EUR paskolą, skirtą jos apyvartinio kapitalo poreikiams patenkinti. Valstybės garantija užtikrina 90 % paskolos ir ji suteikiama ne ilgesniam kaip trejų metų laikotarpiui. Likusius 10 % paskolos rinkos sąlygomis padengia komercinis bankas. Minėta garantija skirta taikyti tik tuo atveju, jei *Finnair* neįvykdytų pensijų fondo įsipareigojimų.
- 3 Priemonė grindžiama SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu, kaip jis išaiškintas 2020 m. kovo 19 d. Komisijos komunikato „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ (OL C 91 I, 2020, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2020 m. balandžio 3 d. (OL C 112 I, 2020, p. 1) (toliau – Laikinoji sistema), 2 ir 3.2 punktuose.
- 4 2020 m. gegužės 18 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2020) 3387 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56809 (2020/N) – Suomija COVID-19: valstybės garantija, suteikta bendrovei *Finnair*, jame nusprendė neteikti prieštaravimų dėl nagrinėjamos priemonės, motyvuodama tuo, kad ji yra suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, kaip jis išaiškintas Laikinojoje sistemoje (toliau – ginčijamas sprendimas).
- 5 Taip pat remdamasi SESV 107 straipsnio 1 dalimi Komisija nusprendė, kad nagrinėjama priemonė yra valstybės pagalba (ginčijamo sprendimo 30–35 punktai). Dėl šios pagalbos suderinamumo su vidaus rinka Komisija visų pirma priėjo prie išvados, kad Suomijos valdžios institucijų pateiktas scenarijus dėl likvidumo trūkumo, su kuriuo galėjo susidurti *Finnair*, buvo realus. Be to, ji pažymėjo, kad *Finnair* bandė gauti finansavimą kreditų rinkose, tačiau negalėjo patenkinti visų savo likvidumo poreikių. Kalbant konkrečiai, 2020 m. balandžio 29 d. *Finnair* pranešė, kad jos valdyba nusprendė parengti rekapitalizavimą (akcijų emisiją) dėl nuostolių, atsiradusių dėl COVID-19 protrūkio, kuris turėjo įtakos jos nuosavoms lėšoms. Komisija, be kita ko, pažymėjo, kad ginčijamo sprendimo priėmimo metu pasiūlymo kaina siekė maždaug 500 mln. EUR, ir nebuvo aišku, ar ši operacija bus sėkminga (ginčijamo sprendimo 40–44 punktai). Galiausiai atsižvelgdama į bendrovės *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai ji padarė išvadą, kad nagrinėjama priemonė buvo būtina, tinkama ir proporcinga siekiant atitaisyti didelius šios valstybės narės ekonomikos sutrikimus (ginčijamo sprendimo 45–52 punktai). Ji taip pat patikrino, ar nagrinėjama priemonė atitiko visas atitinkamas Laikinosios sistemos sąlygas, ir konstatavo, kad taip ir buvo šiuo atveju (ginčijamo sprendimo 53 punktas).

Faktinės aplinkybės, susiklosčiusios po šio ieškinio pareiškimo

- 6 Pareiškus ieškinį, 2020 m. liepos 29 d. Komisija ištaisė ginčijamą sprendimą Sprendimu C(2020) 5339 *final* „2020 m. gegužės 18 d. Sprendimo C(2020) 3387 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56809 (2020/N) – Suomija COVID-19: valstybės garantija, suteikta bendrovei *Finnair* klaidų ištaisymas“. 2020 m. liepos 31 d. pataisyta ginčijamo sprendimo redakcija buvo paskelbta Komisijos interneto svetainėje.

Procesas ir šalių reikalavimai

- 7 2020 m. birželio 26 d. Bendrojo Teismo kanceliarija gavo šį ieškovės – *Ryanair DAC* – ieškinį.
- 8 Dokumentu, kurį Bendrojo Teismo kanceliarija gavo tą pačią dieną, ieškovė paprašė, kad ieškinys būtų nagrinėjamas taikant pagreintą procedūrą pagal Bendrojo Teismo procedūros reglamento 151 ir 152 straipsnius.
- 9 2020 m. liepos 6 d. Komisija paprašė sustabdyti bylos nagrinėjimą, kol bus priimtas sprendimas byloje T-238/20 ir T-259/20, tačiau 2020 m. liepos 9 d. ieškovė tam paprieštaravo. 2020 m. liepos 10 d. sprendimu Bendrojo Teismo dešimtosios kolegijos pirmininkas atmetė Komisijos prašymą sustabdyti bylos nagrinėjimą.
- 10 2020 m. liepos 15 d. sprendimu Bendrasis Teismas (dešimtoji kolegija) patenkino prašymą taikyti pagreintą bylos nagrinėjimo procedūrą.
- 11 Dešimtosios kolegijos siūlymu Bendrasis Teismas, vadovaudamasis Procedūros reglamento 28 straipsniu, nusprendė perduoti bylą nagrinėti išplėstinei kolegijai.
- 12 2020 m. liepos 31 d. Komisija Bendrojo Teismo kanceliarijai pateikė atsiliepimą į ieškinį.
- 13 2020 m. rugpjūčio 13 d. ieškovė, vadovaudamasi Procedūros reglamento 106 straipsnio 2 dalimi, pateikė motyvuotą prašymą surengti teismo posėdį.
- 14 2020 m. rugsėjo 16 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu Ispanijos Karalystė paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2020 m. rugsėjo 25 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovė, remdamasi Procedūros reglamento 144 straipsnio 7 dalimi, paprašė, kad Ispanijos Karalystei nebūtų pateikti tam tikri ieškinyje ir sutrumpintoje ieškinio versijoje nurodyti duomenys. Ji pridėjo nekonfidencialias ieškinio, sutrumpinto ieškinio ir jų priedų versijas.
- 15 2020 m. rugsėjo 29 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu Suomijos Respublika paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2020 m. spalio 6 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovė, remdamasi Procedūros reglamento 144 straipsnio 7 dalimi, paprašė, kad šio sprendimo 14 punkte nurodyti duomenys nebūtų perduoti Suomijos Respublikai.
- 16 2020 m. rugsėjo 29 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu Prancūzijos Respublika paprašė leisti įstoti į šią bylą palaikyti Komisijos reikalavimų. 2020 m. spalio 6 d. Bendrojo Teismo kanceliarijai pateiktu dokumentu ieškovė, remdamasi Procedūros reglamento 144 straipsnio 7 dalimi, paprašė, kad šio sprendimo 14 punkte nurodyti duomenys nebūtų perduoti Prancūzijos Respublikai.
- 17 2020 m. spalio 14 d. nutartimi Bendrojo Teismo dešimtosios išplėstinės kolegijos pirmininkas leido Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai ir Suomijos Respublikai įstoti į bylą ir nusprendė laikinai perduoti joms tik ieškovės pateiktas nekonfidencialias ieškinio, sutrumpinto ieškinio ir jų priedų versijas, laukdamas galimų šių valstybių pastabų dėl prašymo užtikrinti konfidencialumą.

- 18 2020 m. spalio 14 d. taikant proceso organizavimo priemonę Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai ir Suomijos Respublikai buvo leista pateikti įstojimo į bylą paaiškinimą pagal Procedūros reglamento 154 straipsnio 3 dalį.
- 19 2020 m. spalio 29 d. Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika ir Suomijos Respublika pateikė Bendrojo Teismo kanceliarijai savo įstojimo į bylą paaiškinimą, nepateikdamos prieštaravimų dėl ieškovės prašymo užtikrinti konfidencialumą.
- 20 Ieškovė Bendrojo Teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą,
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 21 Komisija Bendrojo Teismo prašo:
- atmesti ieškinį,
  - priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 22 Ispanijos Karalystė Bendrojo Teismo prašo atmesti visą ieškinį ir priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 23 Prancūzijos Respublika ir Suomijos Respublika Bendrojo Teismo prašo atmesti ieškinį.

Dėl teisės

- 24 Reikia priminti, kad Europos Sąjungos teismas, atsižvelgdamas į kiekvienos bylos aplinkybes, turi teisę įvertinti, ar gero teisingumo vykdymo sumetimais gali pateisinti ieškinio atmetimą dėl su esme susijusių priešasčių, prieš tai neišnagrinėjęs jo priimtumo klausimo (šiuo klausimu žr. 2002 m. vasario 26 d. Sprendimo *Taryba / Boehringer*, C-23/00 P, EU:C:2002:118, 51 ir 52 punktus ir 2016 m. rugsėjo 14 d. Sprendimo *Trajektna luka Split / Komisija*, T-57/15, nepaskelbtas Rink., EU:T:2016:470, 84 punktą). Todėl, visų pirma atsižvelgiant į argumentus, kuriais remiantis buvo nuspręsta šią bylą nagrinėti taikant pagreitintą procedūrą, ir į tai, koks svarbus tiek ieškovei, tiek Komisijai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai ir Suomijos Respublikai yra greitas atsakymas dėl esmės, pirmiausia reikia išnagrinėti ieškinio pagrįstumą, prieš tai nepriėmus sprendimo dėl jo priimtumo.
- 25 Grįsdama ieškinį ieškovė nurodo keturis pagrindus: pirmasis ieškinio pagrindas pateiktas dėl SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto pažeidimo, antrasis – dėl nediskriminavimo, laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės principų pažeidimo, trečiasis – dėl SESV 108 straipsnio 2 dalies pažeidimo, o ketvirtasis – dėl pareigos motyvuoti pažeidimo.
- 26 Pirmiausia reikia priminti, kad po to, kai buvo pareikštas ieškinys, Komisija ištaisė ginčijamą sprendimą (žr. šio sprendimo 6 punktą). Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad klaidų ištaisymas susijęs tik su rašybos klaidomis, padarytomis vos trijuose ginčijamo sprendimo 9 išnašoje pateiktuose duomenyse (žr. šio sprendimo 117–124 punktą). Šis klaidų ištaisymas neturi poveikio ieškinyje nustatytam ginčo dalykui ir pagrindui, todėl ieškinys neturėjo būti tikslinamas. Siekiant gero teisingumo vykdymo, Bendrasis Teismas turi atsižvelgti į šį klaidų ištaisymą, vertindamas ieškovės pateiktus ieškinio pagrindus, kad jie būtų veiksmingi.

Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto pažeidimu

- 27 Pirmąjį pagrindą iš esmės sudaro dvi dalys.
- 28 Pirma, ieškovė tvirtina, kad *Finnair* suteikta individuali priemonė nėra tinkama dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti. Ji teigia, kad, išskyrus bankų sektorių, yra labai nedaug sprendimų, leidžiančių taikyti SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu pagrįstą priemonę, kiek tai susiję su atskiromis įmonėmis. Ieškovė taip pat mano, kad ginčijamas sprendimas įtikinamai neįrodo, jog vien iš *Finnair* sukurtos pridėtinės vertės arba darbo vietų galima daryti išvadą, kad nagrinėjama priemonė yra pateisinama siekiant atitaisyti didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus. Taigi manydama, kad nagrinėjama priemonė savaime atitaisė didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus, Komisija padarė teisės klaidą ir akivaizdžią vertinimo klaidą.
- 29 Antra, ieškovė tvirtina, kad Komisija turi palyginti valstybės pagalbos teigiamą poveikį įgyvendinant SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytus tikslus su jos neigiamu poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją. Komisija neatliko šio palyginimo, todėl padarė teisės klaidą ir akivaizdžią faktinių aplinkybių vertinimo klaidą, kurios pateisintų ginčijamo sprendimo panaikinimą. Anot ieškovės, Laikinoji sistema neatleidžia Komisijos nuo pareigos palyginti nagrinėjamą priemonę ar bet kurią kitą jai praneštą individualią pagalbos priemonę. Atvirksčiai, pagal Laikinosios sistemos 1.2 punktą reikalaujama, kad Komisija atliktų tokį palyginimą.
- 30 Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija ieškovės argumentus.

Dėl pirmos dalies, grindžiamos nagrinėjamos priemonės netinkamumu dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti

- 31 SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte, be kita ko, numatyta, kad pagalba, skirta atitaisyti dideliems valstybės narės ekonomikos sutrikimams, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.
- 32 Šiuo klausimu reikia priminti, kad SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas yra SESV 107 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto bendrojo principo, kad valstybės pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka, išimtis. Taigi jis turi būti aiškinamas siaurai (žr. 2014 m. balandžio 9 d. Sprendimo *Graikija / Komisija*, T-150/12, nepaskelbtas Rink., EU:T:2014:191, 146 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). SESV 107 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad valstybių arba iš jos valstybinių išteklių „bet kokia forma“ suteikta pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka. Todėl svarbu pažymėti, kad SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktas taikomas ir pagalbos sistemoms, ir individualiai pagalbai.
- 33 Remiantis jurisprudencija, Komisija gali pripažinti pagalbą suderinama su SESV 107 straipsnio 3 dalimi tik tuo atveju, jeigu gali konstatuoti, kad ši pagalba skirta vienam iš nurodytų tikslų įgyvendinti; tikslų, kurių pagalbą gaunanti įmonė negalėtų pasiekti savomis priemonėmis esant įprastoms rinkos sąlygoms. Kitaip tariant, pagalbos priemonė negali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jeigu ją pagerinama pagalbą gavusios įmonės finansinė padėtis ir ji nėra būtina SESV 107 straipsnio 3 dalyje numatytiems tikslams pasiekti (šiuo klausimu žr. 2009 m. sausio 14 d. Sprendimo *Kronoply / Komisija*, T-162/06, EU:T:2009:2, 65 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 34 Tokiomis aplinkybėmis individuali pagalba, kaip antai nagrinėjama šioje byloje, gali būti pripažinta suderinama su vidaus rinka, jeigu ji yra būtina, tinkama ir proporcinga dideliems atitinkamos valstybės narės ekonomikos sutrikimams atitaisyti.
- 35 Nagrinėjamu atveju, kaip matyti iš ieškinio 44 punkto, ieškovė neginčija nei to, kad COVID-19 pandemija sukėlė didelių Suomijos ekonomikos sutrikimų, nei to, kad visą oro transporto sektorių ypač paveikė šios pandemijos sukelta krizė.

- 36 Be to, ginčijamo sprendimo 40 ir 41 punktuose pakankamai teisiškai įrodyta ir tai, kad COVID-19 pandemija sukėlė didelių sutrikimų Suomijos ekonomikai, ir tai, kad Suomijos oro transporto sektorius dėl minėtos pandemijos patyrė didelių neigiamų pasekmių.
- 37 Šiomis aplinkybėmis Suomijos valdžios institucijos konstatavo, kad dėl staigaus veiklos sumažėjimo, kuri sukėlė COVID-19 pandemija, *Finnair* kilo nemokumo rizika. Jos manė, kad *Finnair* nemokumas savo ruožtu labai paveiktų Suomijos ekonomiką, įskaitant valstybės aprūpinimo saugumą. Tinkamai veikiantis oro transporto tinklas yra būtinas visos šalies ekonomikai, o galimas jo išnykimas sukeltų rimtų pasekmių daugeliui regionų. Taigi Suomijos valdžios institucijos nusprendė, kad, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, jos nemokumas padidintų esamus didelius šalies ekonomikos sutrikimus (ginčijamo sprendimo 4 punktą).
- 38 Pagrindinis nagrinėjamos priemonės tikslas yra užtikrinti *Finnair* pakankamą likvidumą, siekiant išsaugoti jos gyvybiškumą ir oro paslaugų teikimą tuo metu, kai COVID-19 pandemija stipriai trikdo visą Suomijos ekonomiką, ir išvengti to, kad galimas *Finnair* nemokumas dar labiau sutrikdytų atitinkamos valstybės narės ekonomiką (ginčijamo sprendimo 3 ir 39 punktai).
- 39 Ginčijamame sprendime Komisija pažymėjo, kad dėl COVID-19 protrūkio ir skrydžio apribojimų sumažėjusi paklausa turėjo tiesioginį ir nepaprastai didelį neigiamą poveikį *Finnair* grynųjų pinigų srautams. Komisija manė, kad Suomijos valdžios institucijų pateiktas scenarijus pasirodė realus, ir įrodė, jog *Finnair*, siekdama tęsti savo veiklą, susidūrė su dideliais ir staiga atsiradusiais sunkumais. Komisija taip pat pažymėjo, kad *Finnair* bandė gauti finansavimą kreditų rinkose, tačiau dėl esamos padėties ir neaiškių perspektyvų negalėjo patenkinti visų savo likvidumo poreikių (ginčijamo sprendimo 40–43 punktai). Ieškovė šių išvadų neginčija.
- 40 Vis dėlto ieškovė tvirtina, kad manydama, jog nagrinėjama priemonė savaime atitaisė didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus, Komisija padarė teisės klaidą ir akivaizdžią vertinimo klaidą. Šis argumentas grindžiamas klaidingu ginčijamo sprendimo aiškinimu. Priešingai, nei teigia ieškovė, Komisija tame sprendime nekonstatavo, kad nagrinėjama priemonė savaime atitaisė didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus. Komisija siekė įrodyti, kad, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, ši priemonė buvo skirta dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams, kuriuos sukėlė COVID-19 pandemija, atitaisyti.
- 41 Reikia priminti, kad SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nereikalaujama, jog nagrinėjama pagalba savaime galėtų atitaisyti didelius atitinkamos valstybės narės ekonomikos sutrikimus. Komisijai nustatčius didelius valstybės narės ekonomikos sutrikimus, šiai valstybei gali būti leista, jei kitos šiame straipsnyje numatytos sąlygos, be kita ko, yra įvykdytos, pagalbos sistemos ar individualios pagalbos forma teikti valstybės pagalbą, kuri padėtų tuos sutrikimus atitaisyti. Taigi galėtų būti kelios valstybės pagalbos priemonės, kurių kiekviena prisideda prie šio tikslo. Todėl negalima reikalauti, jog tam, kad pagalbos priemonė būtų tinkamai pagrįsta SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu, ji savaime turėtų atitaisyti didelius valstybės narės ekonomikos sutrikimus.
- 42 Kadangi ieškovė tvirtina, kad nagrinėjama valstybės pagalba nėra tinkama dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti, reikia išnagrinėti, ar ginčijamame sprendime Komisija pakankamai įrodė, kad, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, ši priemonė iš tikrųjų buvo skirta dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams, kuriuos sukėlė COVID-19 pandemija, atitaisyti.
- 43 Kad prieitų prie tokios išvados, Komisija atsižvelgė į kelias aplinkybes, be kita ko, keleivių vežimą, krovinių vežimą, darbo vietas, pirkimus iš tiekėjų ir indėlių į bendrąjį vidaus produktą (BVP).
- 44 Visų pirma Komisija atsižvelgė į *Finnair* svarbą keleivių vežimui (ginčijamo sprendimo 45 punktą).

- 45 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, kaip teigia Komisija, ginčijamo sprendimo priėmimo metu *Finnair* valdė svarbų vidaus ir tarptautinį oro transporto tinklą, kuris užtikrino Suomijos susisiekimą. Kaip pažymėjo Komisija, o ieškovė to neginčijo, *Finnair* yra pagrindinė oro transporto bendrovė Suomijoje, 2019 m. pervežusi beveik 15 milijonų keleivių, t. y. 67 % visų keleivių, tais metais pervežtų Suomijoje, iš Suomijos ir į ją. Jos, kaip pagrindinio oro vežėjo, statusą patvirtina 2019 m. *Finavia* statistinė ataskaita. *Finavia* yra Helsinkio–Vantos (Suomija) oro uostą ir visus Suomijos regioninius oro uostus valdanti bendrovė. Remiantis šia ataskaita, *Finnair* keleiviai sudarė daugiau kaip 60 % tarptautiniais skrydžiais pervežtų keleivių ir ne mažiau kaip 80 % vidaus skrydžiais pervežtų keleivių. 2019 m. bendra jos rinkos dalis sudarė daugiau kaip 40 % oro susisiekimo paslaugų rinkos *Finavia* valdomuose oro uostuose. Kitos dvi pagrindinės oro transporto bendrovės tais pačiais metais pervežė atitinkamai tik 12 % ir 3,4 % pervežtų keleivių. Be to, reikia pažymėti, kad *Finnair* yra vienintelė oro transporto bendrovė, daugumą Suomijos regioninių oro uostų aptarnaujanti visus metus ir reguliariai.
- 46 Toliau Komisija atsižvelgė į *Finnair* vaidmenį Suomijoje, kiek tai susiję krovinių vežimu oro transportu (ginčijamo sprendimo 46 punktą).
- 47 Šiuo klausimu pažymėtina, kad *Finnair* yra pagrindinis krovinių vežimo oro transportu operatorius Suomijoje ir tenkina kelių Suomijos teritorijoje esančių įmonių produktų eksporto ir importo poreikius, o ieškovė to neginčija. Be to, kaip matyti iš ginčijamo sprendimo 14 išnašoje cituoto straipsnio internetinėje naujienų svetainėje *Aviation Business News*, *Finnair* valdo platų Azijos oro transporto tinklą. Šis tinklas yra būtinas Suomijos ir Azijos įmonių tarpusavio prekybai, tačiau jis yra dar svarbesnis atsižvelgiant į COVID-19 pandemijos sukeltą krizę. *Finnair* kasdien vykdo krovinių vežimo maršrutus į Pietų Korėją, Kiniją ir Japoniją, kad patenkintų Suomijos produktų, ypač farmacijos produktų ir medicininės įrangos, paklausą, reikalingą kovai su COVID-19 krize. Kadangi izoliavimo priemonės, kaip antai judėjimo apribojimai arba vienos ar kelių visuomenei atvirų įstaigų kategorijų laikinas uždarymas, turi tiesioginį poveikį ekonomikai, farmacinių produktų ir medicininės įrangos, reikalingos virusui įveikti, aprūpinimo saugumas yra strateginis, siekiant apriboti izoliavimo priemones ir greitai atgaivinti atitinkamos valstybės narės ekonomiką.
- 48 Komisija taip pat pažymėjo, kad *Finnair* yra reikšmingas tiesioginis ir netiesioginis darbdavys Suomijoje (ginčijamo sprendimo 47 punktą).
- 49 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, kad 2019 m. pabaigoje *Finnair* buvo įdarbinta apie 6 800 darbuotojų, o ieškovė to neginčija. Taigi, kaip Komisija nurodė ginčijamo sprendimo 50 punkte, *Finnair* nemokumas sukeltų socialinių pasekmių, galinčių pagilinti didelius ekonomikos sutrikimus, su kuriais šiuo metu susiduria Suomijos ekonomika.
- 50 Be to, Komisija konstatavo, kad *Finnair* pirkimai iš savo tiekėjų 2019 m. sudarė 1,9 mlrd. EUR; 40 % iš šių tiekėjų buvo Suomijos įmonės (ginčijamo sprendimo 48 punktą).
- 51 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad vienas iš pagrindinių *Finnair* vietinių tiekėjų yra *Finavia*. Iš ginčijamo sprendimo matyti, kad *Finavia* padėtis labai priklauso nuo *Finnair* sėkmės arba, atsižvelgiant į esamas aplinkybes, veiklos išsaugojimo. Taigi tinkamas Helsinkio–Vantos oro uosto ir visų Suomijos regioninių oro uostų, kuriuos valdo *Finavia*, veikimas trumpuoju laikotarpiu priklauso nuo *Finnair* veiklos išsaugojimo.
- 52 Kitas *Finnair* indėlis į Suomijos ekonomiką, į kurį atsižvelgė Komisija, susijęs su mokslo tyrimais. *Finnair* yra siejama su mokslo tyrimo projektu, kuriuo siekiama sukurti elektros prietaisus, kaip tai patvirtinta internetinės aviacijos naujienų svetainės *Simple Flying* 2019 m. rugsėjo mėn. straipsnyje.
- 53 Galiausiai iš ginčijamo sprendimo matyti, kad, pasak Suomijos valdžios institucijų, 2017 m. *Finnair* buvo šešiolikta pagal dydį bendrovė Suomijoje, vertinant pagal jos indėlį į šios šalies BVP, kurios pridėtinė vertė siekė 600 mln. EUR.

- 54 Iš šių faktinių aplinkybių matyti, kad Komisija pakankamai teisiškai įrodė *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai. Ieškovė neginčija šių išvadų teisingumo. Vis dėlto, nors pripažįsta, kad *Finnair* įdarbintų asmenų, pirkimų ir indėlio į Suomijos BVP rodikliai nėra „nereikšmingi“, ji mano, kad, atsižvelgiant į Suomijos dirbančių gyventojų skaičių ir jos ekonomiką, šie rodikliai nėra pakankamai dideli, kad valstybės pagalba būtų pripažinta suderinama su vidaus rinka pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, o jei *Finnair* taptų nemoki, šios bendrovės sukurta pridėtinė vertė neišnyktų „visiška“.
- 55 Pirma, palyginus, kaip tai daro ieškovė, *Finnair* pirkimų ir įdarbintų asmenų duomenis, nurodytus ginčijamo sprendimo 47–49 punktuose, su Suomijos BVP ir Suomijoje dirbančių asmenų skaičiumi, iš tikrųjų matyti, kad Komisija leido taikyti nagrinėjamą priemonę dėl to, jog tai, kad *Finnair* veikla būtų tęsiama, galėjo savaime atitaisyti didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus. Ieškovės nuomone, 600 mln. EUR suma, kurią sudaro *Finnair* pridėtinė vertė, yra tik minimali, palyginti su 241 mlrd. EUR Suomijos BVP suma. Be to, *Finnair* įdarbinti 6 800 darbuotojų sudaro tik nedidelę 2,5 milijonų Suomijoje dirbančių asmenų dalį.
- 56 Vis dėlto perskaičius ginčijamą sprendimą galima konstatuoti, kad Komisija padarė išvadą, jog, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, šios įmonės žlugimas per krizę būtų turėjęs rimtų pasekmių Suomijos ekonomikai, todėl nagrinėjama priemonė tiek, kiek ja siekta išsaugoti *Finnair* veiklą, buvo tinkama siekiant prisidėti prie didelių šios ekonomikos sutrikimų atitaisymo.
- 57 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad, kaip iš esmės teigia Komisija ir Suomijos Respublika, *Finnair* yra svarbi tinkamam Suomijos oro transporto tinklo, kuris yra esminis Suomijos ekonomikai, veikimui. Ginčijamo sprendimo priėmimo dieną *Finnair* užėmė išskirtinę vietą, palyginti su visomis Suomijoje veikiančiomis oro transporto bendrovėmis. Taigi iš ginčijamo sprendimo matyti, kad pagrindinės Suomijos oro transporto bendrovės, kitos nei *Finnair*, buvo *Norwegian* ir SAS, o po jų – *Lufthansa*, KLM ir *Air Baltic*. 2019 m. *Norwegian* pervežė 12 % visų pervežtų keleivių, o SAS – 3,4 %. Nors *Norwegian* aptarnavo keturis regioninius oro uostus šiaurinėje šalies dalyje, o SAS – taip pat tris regioninius oro uostus, vis dėlto *Finnair* buvo vienintelė oro transporto bendrovė, reguliariai teikianti paslaugas daugelyje Suomijos regioninių oro uostų. Be to, *Finnair* valdė platų tarptautinį oro transporto tinklą, sudarytą iš daugiau nei 100 maršrutų ir jungiantį Suomiją su pagrindiniais Europos verslo centrais bei kitais pasaulio regionais, ypač Azija. *Finnair* buvo vienintelė oro transporto bendrovė, reguliariai ir visus metus aptarnaujanti Suomijos vidaus oro transporto tinklą. Beveik 30 % *Finnair* teikiamų oro transporto paslaugų, kiek tai susiję su tarptautiniais skrydžiais į Suomiją ar iš jos, paklausos buvo susijusi su verslo kelionėmis, o kiek tai susiję su vidaus skrydžiais, šis skaičius siekė 50 %.
- 58 *Finnair* svarba Suomijos ekonomikai neapsiribojo tik keleivių vežimu. *Finnair* taip pat buvo pagrindinė oro transporto bendrovė, vykdanči krovinių vežimą oro transportu, ir jos nemokumas būtų labai sumažinęs Suomijos ir Azijos įmonių tarpusavio prekybą; taip pat nuo pat krizės pradžios *Finnair* bendradarbiavo su *Huoltovarmuuskeskus* (Nacionalinis krizių valdymo centras, Suomija) ir naudojo savo tarptautinį oro transporto tinklą, kad patenkintų Suomijos įrangos, reikalingos kovai su COVID-19 pandemija, paklausą.
- 59 Taigi didelė dalis Suomijos ir Europos Sąjungos įmonių, darbuotojų ir piliečių kliaujasi *Finnair* paslaugomis, kurių kitos oro transporto bendrovės trumpuoju laikotarpiu ir tokiu pat mastu negalėtų užtikrinti, jeigu *Finnair* taptų nemoki. Šiuo klausimu galima pridurti, kad, kaip Komisija pabrėžė ginčijamame sprendime, dėl klimato sąlygų ir gana izoliuotos Suomijos geografinės padėties Europoje kitos transporto rūšys ne visada yra tinkama alternatyva aviacijai. Taigi kiti ūkio subjektai negalėjo trumpuoju laikotarpiu ir tokiu pat mastu pakeisti *Finnair*.
- 60 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad, nors 600 mln. EUR *Finnair* pridėtinės vertės suma sudaro tik dalį Suomijos BVP, o 6 800 *Finnair* darbuotojų yra tik nedidelė Suomijoje dirbančių asmenų skaičiaus dalis, greičiausiai nebuvo tinkamos alternatyvos *Finnair* indėliui į Suomijos

ekonomikos ir susisiekimo poreikių užtikrinimą. Todėl, atsižvelgiant į šį indėlį, nagrinėjama priemonė, kuria siekta išsaugoti *Finnair* veiklą per krizę ir po jos, priešingai, nei teigia ieškovė, buvo tinkama dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti.

- 61 Antra, kalbant apie argumentą, kad *Finnair* sukurta pridėtinė vertė nebūtų „visiškai“ išnykusi, jei ši bendrovė būtų tapusi nemoki, reikia konstatuoti, kad ieškovė tik pateikia šį teiginį, tačiau nenurodo jokių paaiškinimų ar įrodymų, kurie leistų jį suprasti arba pagrįsti. Darytina išvada, kad šis argumentas turi būti atmestas kaip nepriimtinas, remiantis Procedūros reglamento 76 straipsnio d punktu.
- 62 Trečia, kalbant apie ieškovės argumentus, grindžiamus Komisijos sprendimų priėmimo praktika ir Komisijos komunikatu „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ (OL C 270, 2008, p. 8), pirma, reikia priminti, kad ginčijamo sprendimo teisėtumą būtina vertinti atsižvelgiant tik į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, o ne į tariamą ankstesnę praktiką (šiuo klausimu žr. 2013 m. vasario 27 d. Sprendimo *Nitrogénművek Vegyipari / Komisija*, T-387/11, nepaskelbtas Rink., EU:T:2013:98, 126 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Antra, reikia konstatuoti, kad nagrinėjama priemonė buvo priimta remiantis SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu, kaip jis išaiškintas Laikinojoje sistemoje. Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ šioje byloje yra nereikšmingas ir bet kuriuo atveju negali įrodyti, kad tokia įmonė, kaip *Finnair*, negalėjo pasinaudoti individualia pagalba pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, nes ji nebuvo bankas, kuris nemokumo atveju kelia sistemine riziką ekonomikai.
- 63 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, nereikia ginčyti ginčijamame sprendime pateikto nagrinėjamos priemonės tinkamumo dideliems atitinkamos valstybės narės ekonomikos sutrikimams atitaisyti vertinimo pagrįstumo. Todėl reikia atmesti visus ieškovės argumentus, kuriais Komisijai priekaištaujama dėl to, kad nusprendė, jog individuali pagalba, kaip antai nagrinėjama šioje byloje, galėjo atitaisyti didelius Suomijos ekonomikos sutrikimus, kaip tai suprantama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.
- 64 Vadinas, reikia atmesti pirmojo ieškinio pagrindo pirmą dalį.

Dėl antros dalies, grindžiamos tariamos pareigos palyginti pagalbos teigiamą poveikį įgyvendinant SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytus tikslus su jos neigiamu poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją

- 65 Pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą „[v]idaus rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma <...> pagalba, skirta <...> kurios nors valstybės narės ekonomikos dideliems sutrikimams atitaisyti“. Iš šios nuostatos formuluotės matyti, kad jos rengėjai manė, jog visa Sąjunga yra suinteresuota, kad viena ar kita jos valstybė narė galėtų įveikti didelio masto ar net egzistencinę krizę, kuri galėtų turėti rimtų pasekmių visų valstybių narių ar dalies jų ekonomikai, taigi, ir pačiai Sąjungai. Tokį pažodinį SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto formuluotės aiškinimą patvirtina jo palyginimas su SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktu, kuriame nurodyta „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“, nes pastarosios nuostatos formuluotėje yra sąlyga, susijusi su įrodymu, kad nėra neigiamo poveikio prekybos sąlygoms, kuris prieštarautų bendram interesui, o tokios sąlygos SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nėra (šiuo klausimu žr. 2020 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Austrija / Komisija*, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 20 ir 39 punktus).
- 66 Taigi, jeigu tenkinamos SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytos sąlygos, t. y. šioje byloje atitinkama valstybė narė iš tikrųjų patiria didelių ekonomikos sutrikimų, ir jeigu šiems sutrikimams pašalinti patvirtintos pagalbos priemonės yra, pirma, būtinos šiam tikslui pasiekti ir, antra, tinkamos ir proporcingos, daroma prielaida, kad šios priemonės priimtose dėl Sąjungos interesų, todėl pagal šią nuostatą nereikalaujama, kad Komisija palygintų pagalbos teigiamą ir neigiamą poveikį prekybos

sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją, priešingai, nei reikalaujama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Kitaip tariant, toks palyginimas neturėtų prasmės pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, nes jo teigiamas rezultatas yra preziumuojamas. Jei valstybei narei pavyksta atitaisyti didelius ekonomikos sutrikimus, tai Sąjungai apskritai ir vidaus rinkai konkrečiai gali būti tik naudinga.

- 67 Taigi reikia konstatuoti, kad pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą nereikalaujama, kad Komisija palygintų pagalbos teigiamą ir neigiamą poveikį prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją, priešingai, nei reikalaujama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies c punktą; Komisija tik turi patikrinti, ar nagrinėjama pagalbos priemonė yra būtina, tinkama ir proporcinga, siekiant atitaisyti didelius atitinkamos valstybės narės ekonomikos sutrikimus. Todėl reikia atmesti ieškovės argumentą, kad pareiga palyginti kyla dėl išskirtinio suderinamos pagalbos pobūdžio, įskaitant tą pagalbą, kuri pripažinta suderinama pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą.
- 68 Ieškovė taip pat negali remtis tuo, kad toks palyginimas privalomas pagal Laikinąją sistemą, teigdama, kad ji yra privaloma Komisijai ir nustato antrą atskirą jos įsipareigojimo šiuo klausimu pagrindą, nes tokio įpareigojimo Laikinojoje sistemoje nėra. Konkrečiai kalbant, minėtos sistemos 1.2 punkte, kurį nurodo ieškovė, susijusiam su „nacionalinių pagalbos priemonių glaudaus derinimo Europos mastu poreikiu“, yra vienintelis – 10 punktas, kuriame šiuo klausimu nenustatyta jokių reikalavimų. Todėl ieškovė negali juo remtis.
- 69 Dėl tų pačių priežasčių Komisijos papildomai pateiktas argumentas, kad toks palyginimas yra numatytas pačioje Laikinojoje sistemoje, gali būti tik atmestas.
- 70 Ieškovės nurodytas 1995 m. liepos 6 d. Sprendimas *AITEC ir kt. / Komisija* (T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130) taip pat negali patvirtinti teiginio, kad ginčijamame sprendime Komisija turėjo atlikti palyginimą. Iš tiesų byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, Komisija, remdamasi SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktu, nusprendė patvirtinti bendrosios pagalbos sistemos įgyvendinimą, tačiau nustatė šiai sistemai tam tikras sąlygas. Tame sprendime Bendrasis Teismas pažymėjo, kad iš šių „sąlygų“ matyti, jog Komisija manė, kad tais atvejais, kai viršijamos tam tikros minėtame sprendime nustatytos ribos, atitinkamos valstybės narės didelio ekonomikos sutrikimo konstatavimo savaime nepakanka pateisinti nagrinėjamą pagalbą (1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *AITEC ir kt. / Komisija*, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, 127–129 punktai). Vėliau jis priekaištavo Komisijai dėl to, kad ji neišnagrinėjo, koku mastu nagrinėjama pagalba galėjo iškraipyti konkurenciją ir paveikti prekybą Sąjungoje, nors sprendimu, kuriuo patvirtinta atitinkama pagalbos sistema, ji pati prisiėmė pareigą tą padaryti (1995 m. liepos 6 d. Sprendimo *AITEC ir kt. / Komisija*, T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130, 135 punktas).
- 71 Darytina išvada, kad faktinės aplinkybės, dėl kurių priimtas 1995 m. liepos 6 d. Sprendimas *AITEC ir kt. / Komisija* (T-447/93–T-449/93, EU:T:1995:130), skiriasi nuo šios bylos faktinių aplinkybių. Šia jurisprudencija negalima įrodyti, kad šioje byloje Komisija turėjo palyginti pagalbos teigiamą poveikį įgyvendinant SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytus tikslus su jos neigiamu poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją. Taigi šiuo klausimu pateiktas ieškovės argumentas turi būti atmestas.
- 72 Kiti ieškovės pateikti argumentai negali paneigti išvados, kad Komisija ginčijamame sprendime neprivalėjo atlikti pagalbos poveikio palyginimo.
- 73 Kalbant apie argumentą, kad ginčijamas sprendimas yra prieštaringas dėl *Finnair* užimamos rinkos dalies, taigi jame klaidingai įvertinta *Finnair* ir kitų oro transporto bendrovių svarba Suomijos susisiekimui, pažymėtina, kad iš pirmojo ieškinio pagrindo pirmos dalies analizės matyti, jog Komisija teisingai įvertino *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai ir susisiekimui. Konkrečiau kalbant apie ieškovės nurodytus neatitikimus, šis argumentas bus aptartas nagrinėjant ketvirtąjį ieškinio pagrindą, susijusį su nepakankamu ginčijamo sprendimo motyvavimu.

- 74 Dėl argumento, kad ginčijamame sprendime neminimos pagalbos pasekmės vidaus rinkai, reikia konstatuoti, jog ginčijamame sprendime, kaip ir ieškovės ieškinyje, pripažįstama, kad nagrinėjama priemonė suteikia *Finnair* pranašumą, nes ja ši bendrovė atleidžiama nuo išlaidų, kurių jai būtų tekę patirti įprastomis rinkos sąlygomis. Taigi Komisija pripažino, kad nagrinėjama priemonė galėjo iškraipyti konkurenciją, nes sustiprino *Finnair* konkurencinę padėtį, ir kad valstybių narių tarpusavio prekyba buvo paveikta, nes ši įmonė veikia sektoriuje, kuriame vykdoma prekyba Sąjungos viduje (ginčijamo sprendimo 30–35 punktai). Vis dėlto, kaip matyti iš pirma pateiktos pirmojo ieškinio pagrindo analizės ir toliau pateiktos antrojo ieškinio pagrindo analizės, Komisija teisingai nusprendė, kad ši priemonė buvo būtina, tinkama ir proporcinga dideliems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti (ginčijamo sprendimo 36–52 punktai). Šioje byloje paaiškėjo, kad nagrinėjama priemonė atitinka SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte numatytos leidžiančios nukrypti nuostatos sąlygas. Šiomis aplinkybėmis Komisija galėjo pripažinti nagrinėjamą individualią pagalbą suderinama su vidaus rinka.
- 75 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad reikia atmesti visus ieškovės argumentus, kuriais ji priekaištauja Komisijai dėl to, kad ši nepalygino pagalbos teigiamo poveikio įgyvendinant SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytus tikslus su jos neigiamu poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją.
- 76 Vadinas, reikia atmesti pirmojo ieškinio pagrindo antrą dalį, taigi, ir visą pirmąjį ieškinio pagrindą.

Dėl antrojo ieškinio pagrindo, grindžiamo nediskriminavimo, laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės principų pažeidimu

- 77 Primintina, kad pagal jurisprudenciją iš bendros Sutarties sistemos matyti, kad SESV 108 straipsnyje numatytos procedūros rezultatas niekada neturi prieštarauti specialioms Sutarties nuostatomis. Todėl Komisija negali paskelbti, kad valstybės pagalba, kurios tam tikros sąlygos prieštarauja kitoms Sutarties nuostatomis, ypač susijusioms su laisve teikti paslaugas ir įsisteigimo laisve, yra suderinama su vidaus rinka. Be to, valstybės pagalbos, kurios tam tikros sąlygos pažeidžia bendruosius Sąjungos teisės principus, kaip antai vienodo požiūrio principą, Komisija negali pripažinti suderinama su vidaus rinka (2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, 50 ir 51 punktai).
- 78 Nagrinėjamu atveju, pirma, ieškovė teigia, kad Komisijos leidimas taikyti priemones ir sprendimus valstybės pagalbos srityje niekada neturi pažeisti kitų SESV nuostatų, kaip antai nediskriminavimo principo. Ji mano, kad ginčijamame sprendime panaši oro transporto bendrovių, vykdančių skrydžius į Suomiją ir iš jos, padėtis vertinama skirtingai, be jokio objektyvaus pateisinimo suteikiant pranašumą *Finnair*. Grįsdama šį argumentą ieškovė, be kita ko, remiasi Komisijos praktika dėl SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktu pagrįstų pagalbos priemonių. Ieškovė pabrėžia, kad COVID-19 pandemija turėjo rimtų pasekmių visoms Suomijoje veikiančioms oro transporto bendrovėms. Būtinybė išgelbėti tik *Finnair*, neatsižvelgiant į kitas Suomijoje veikiančias oro transporto bendroves, nėra įrodyta ir nagrinėjama pagalba viršija tai, kas būtina jos tikslui pasiekti. Nagrinėjama pagalba – tai akivaizdaus ekonominio nacionalizmo priemonė. Ieškovė priduria, kad ankstesnės finansų įstaigų gelbėjimo priemonės 2008 m. ir Komisijos komunikatas „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“ rodo nediskriminavimo principo svarbą, kuris šiuo atveju buvo pažeistas.
- 79 Antra, ieškovė teigia, kad vertindama nagrinėjamos priemonės suderinamumą Komisija turėjo nustatyti, ar šiuo atveju suteiktos pagalbos forma, t. y. valstybės garantija paskolai, atitinka laisvo paslaugų teikimo ir įsisteigimo laisvės principus. To neatlikusi Komisija padarė teisės klaidą. Ieškovė mano, kad pagalbos skyrimas tik *Finnair* riboja kitoms Sąjungos oro transporto bendrovėms suteiktas teises laisvai teikti paslaugas vidaus rinkoje. Taigi ginčijamu sprendimu nepagrįstai apribojami laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės principai.

- 80 Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija ieškovės argumentus.

Dėl vienodo požiūrio principo pažeidimo

- 81 Reikia pažymėti, kad individuali pagalba, kaip antai nagrinėjama šioje byloje, iš esmės skirta tik vienai įmonei, neatsižvelgiant į visas kitas įmones, įskaitant tas, kurių padėtis panaši į šios pagalbos gavėjos padėtį. Taigi dėl savo charakteristikos tokia individuali pagalba įtvirtina skirtingą požiūrį ar net diskriminaciją, kuri vis dėlto neatsiejama nuo minėtos priemonės individualaus pobūdžio. Teigti, kaip tai daro ieškovė, kad nagrinėjama individuali pagalba prieštarauja nediskriminavimo principui, iš esmės reikštų sistemingai ginčyti bet kokios individualios pagalbos suderinamumą su vidaus rinka vien dėl to, kad ji iš esmės yra išimtinio, taigi, ir diskriminacinio, pobūdžio, nors pagal Sąjungos teisę valstybėms narėms leidžiama teikti individualią pagalbą, jeigu tenkinamos visos SESV 107 straipsnyje numatytos sąlygos.
- 82 Atsižvelgiant į tai ir darant prielaidą, kad, kaip tvirtina ieškovė, nagrinėjama priemone įtvirtintas skirtingas požiūris tiek, kiek ši priemonė taikoma tik *Finnair*, gali būti prilyginamas diskriminacijai, reikia patikrinti, ar ši priemonė pateisinama teisėtu tikslu ir yra būtina, tinkama ir proporcinga šiam tikslui pasiekti. Be to, tiek, kiek ieškovė remiasi SESV 18 straipsnio pirma pastraipa, reikia pažymėti, kad pagal šią nuostatą Sutarčių taikymo srityje, „nepažeidžiant jose esančių specialių nuostatų“, draudžiama bet kokia diskriminacija dėl pilietybės. Todėl reikia patikrinti, ar toks skirtingas požiūris leidžiamas atsižvelgiant į SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, kuris yra ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas. Toks patikrinimas reiškia, pirma, kad nagrinėjamos priemonės tikslas atitinka minėtos nuostatos reikalavimus, ir, antra, kad nagrinėjamos priemonės teikimo tvarka, t. y. šioje byloje – tai, kad ji suteikta tik *Finnair*, leidžia pasiekti šį tikslą ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti.
- 83 Šioje byloje, kiek tai susiję su nagrinėjamos priemonės tikslu, kaip nurodyta šio sprendimo 38 punkte, ja siekiama užtikrinti pakankamą *Finnair* likvidumą, siekiant išsaugoti jos gyvybiškumą ir oro transporto paslaugų teikimą tuo metu, kai COVID-19 pandemija stipriai trikdo visą Suomijos ekonomiką, ir išvengti to, kad galimas jos nemokumas dar labiau sutrikdytų šią ekonomiką.
- 84 Kadangi ir tai, kad COVID-19 pandemija sukėlė didelių sutrikimų Suomijos ekonomikai, ir tai, kad Suomijos oro transporto rinka dėl minėtos pandemijos patyrė didelių neigiamų pasekmių, kaip nurodyta šio sprendimo 36 punkte, yra pakankamai teisiškai įrodyta ginčijamame sprendime, reikia konstatuoti, atsižvelgiant į *Finnair* svarbą Suomijos ekonomikai, kad nagrinėjamos priemonės tikslas atitinka SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytas sąlygas.
- 85 Kalbant apie klausimą, ar nagrinėjamos priemonės taikymo tvarka yra tokia, kad būtų galima pasiekti šį tikslą, ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti, pažymėtina, kad išnagrinėjus pirmąjį ieškinio pagrindą matyti, jog valstybės garantijos suteikimas tik *Finnair* yra tinkamas būdas nagrinėjamos priemonės tikslui pasiekti ir įgyvendina SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatytas sąlygas.
- 86 Vis dėlto ieškovė teigia, kad palankesnių sąlygų taikymas *Finnair* nėra nei būtinas, nei proporcingas Suomijos Respublikos siekiamam tikslui.
- 87 Šiuo klausimu, pirma, reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia ieškovė, priemone nesiekiami „išsaugoti Suomijos vidaus ir tarptautinio oro susisiekimo“. Atsižvelgiant į nagrinėjamos priemonės tikslą, primintą šio sprendimo 83 punkte, ir į šio sprendimo 37 ir 39 punktuose nurodytas aplinkybes, reikia konstatuoti, kad valstybės garantijos suteikimas tik *Finnair* yra būtinas minėtam tikslui pasiekti.

- 88 Be to, kaip teisingai nurodo Komisija savo atsiliepime į ieškinį, jai nebuvo nustatyta jokios pareigos išnagrinėti, ar, be *Finnair* veiklos išsaugojimo, atitinkama valstybė narė turėjo išplėsti valstybės pagalbos gavėjų ratą, nes ginčijamame sprendime buvo pakankamai teisiškai įrodyta būtinybė išsaugoti *Finnair* indėlį į Suomijos ekonomiką. Todėl ieškovės argumentus, pateiktus šiuo klausimu, reikia atmesti.
- 89 Antra, reikia pažymėti, kad ieškovė neginčija pagalbos dydžio. Kita vertus, ji mano, jog tai, kad *Finnair* gauna 100 % šios pagalbos, nors jos dalis užtikrinant Suomijos susisiekimą yra mažesnė nei 100 %, viršija tai, kas būtina minėta priemone siekiamam tikslui įgyvendinti, todėl yra neproporcinga. Jos teigimu, paskirsčius pagalbą visoms Suomijoje veikiančioms oro transporto bendrovėms, atsižvelgiant į jų užimamą rinkos dalį, priemonės tikslas būtų pasiektas nediskriminuojant.
- 90 Reikia priminti, kad pagal proporcingumo principą, kuris yra vienas iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, reikalaujama, kad Sąjungos institucijų veiksmai neviršytų to, kas tinkama ir būtina nagrinėjamų teisės aktų teisėtiems tikslams pasiekti (1984 m. gegužės 17 d. Sprendimo *Denkavit Nederland*, 15/83, EU:C:1984:183, 25 punktas), todėl, kai galima rinktis iš kelių tinkamų priemonių, reikia taikyti mažiausiai suvaržančią, o sukelti nepatogumai neturi būti neproporcingi siekiamiems tikslams (2019 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija / Taryba (Viduržemio jūros durklažuvių žvejybos kvota)*, C-611/17, EU:C:2019:332, 55 punktas).
- 91 Nagrinėjamu atveju reikia konstatuoti, kad bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į argumentus, pateiktus nagrinėjant pirmojo ieškinio pagrindo pirmą dalį, be kita ko, išdėstytus šio sprendimo 57–59 punktuose, valstybės garantijos suteikimas tik *Finnair* neviršijo to, kas tinkama ir būtina Suomijos Respublikos teisėtiems tikslams pasiekti, todėl, priešingai, nei teigia ieškovė, buvo proporcingas. Be to, paskirsčius pagalbą visoms Suomijoje veikiančioms oro transporto bendrovėms, atsižvelgiant į jų užimamą rinkos dalį, kaip siūlo ieškovė, sumažėtų *Finnair* suteiktos pagalbos dydis, todėl jos likvidumo poreikiai nebūtų patenkinti, o tai galėtų turėti rimtų pasekmių Suomijos ekonomikai, atsižvelgiant į šios bendrovės svarbą jai. Todėl ieškovės argumentus, pateiktus šiuo klausimu, reikia atmesti.
- 92 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, reikia konstatuoti, kad nagrinėjamos pagalbos suteikimas tik *Finnair* neviršijo to, kas būtina jos tikslui pasiekti. Taigi ieškovė klaidingai teigia, kad dėl nagrinėjamos priemonės *Finnair* buvo taikomos nepagrįstai palankesnės sąlygos.
- 93 Kitiems argumentams, kuriuos ieškovė pateikė antrajame ieškinio pagrinde, negalima pritarti.
- 94 Kadangi nagrinėjama priemonė atitinka SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte numatytas sąlygas, ji negali būti laikoma akivaizdaus ekonominio nacionalizmo priemone. Suomijos vyriausybės pranešimas spaudai, kuriuo remiasi ieškovė ir kuris pateiktas ieškinio A.3.4 priede, taip pat neįrodo, kad ši priemonė yra akivaizdaus ekonominio nacionalizmo išraiška.
- 95 Tiesa, remiantis šiuo pranešimu spaudai, Suomijos Respublikai priklauso 55,8 % *Finnair* akcijų. Vis dėlto pagalba, kuri atitinka SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte numatytas sąlygas, kaip yra šiuo atveju, gali būti suteikta įmonei, kurios didžioji dalis akcijų priklauso atitinkamai valstybei narei. Be to, kaip Komisija pažymėjo atsiliepime į ieškinį, minėtame pranešime spaudai pabrėžiama *Finnair* vykdomų skrydžių svarba Suomijos aprūpinimo saugumui, prekių ir keleivių vežimui, taip pat šios įmonės įtaka nacionalinei ekonomikai. Tokiomis aplinkybėmis šis pranešimas spaudai negali panaikinti šio sprendimo 39–53 punktuose pateiktų įtikinamų Komisijos vertinimų. Priešingai, jis atitinka šiuos vertinimus.
- 96 Ieškovė taip pat remiasi Komisijos parengtu bendru valstybės pagalbos taisyklių ir su viešosiomis paslaugomis susijusių pareigų, taikomų oro transporto sektoriuje COVID-19 pandemijos metu, aprašymu, tariama Komisijos sprendimų priėmimo praktika, susijusia su SESV 107 straipsnio 2 dalies b punktu, tariama Komisijos praktika, susijusia su ankstesnėmis finansų įstaigų gelbėjimo

priemonėmis, suteiktomis pagal SESV 107 straipsnio 3 dalies b punktą, ir Komisijos komunikatu „Valstybės pagalbos taisyklių taikymas finansų įstaigoms skirtoms priemonėms dėl dabartinės pasaulinės finansų krizės“.

- 97 Vis dėlto dėl šio sprendimo 62 punkte nurodytų priežasčių tariama Komisijos praktika ir minėtas komunikatas šioje byloje yra nereikšmingi. Be to, kalbant apie ieškovės argumentus, kad bendras valstybės pagalbos taisyklių ir su viešosiomis paslaugomis susijusių pareigų, taikomų oro transporto sektoriuje COVID-19 pandemijos metu, aprašymas pabrėžia nediskriminavimo principą, darytina nuoroda į šio sprendimo 81–92 punktuose pateiktus argumentus.
- 98 Taigi reikia atmesti antrojo ieškinio pagrindo pirmą dalį.

Dėl laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės pažeidimo

- 99 Kalbant apie SESV 56 straipsnį, reikia konstatuoti, kad pagal SESV 58 straipsnio 1 dalį laisvę teikti paslaugas transporto srityje reglamentuoja transportui skirtos antraštinės dalies, t. y. SESV VI antraštinės dalies, nuostatos. Taigi pirminėje teisėje laisvei teikti paslaugas transporto srityje nustatyta speciali teisinė tvarka (2014 m. kovo 18 d. Sprendimo *International Jet Management*, C-628/11, EU:C:2014:171, 36 punktas). Todėl SESV 56 straipsnis netaikomas oro transporto srityje (2011 m. sausio 25 d. Sprendimo *Neukirchinger*, C-382/08, EU:C:2011:27, 22 punktas).
- 100 Dėl to oro susisiekimo paslaugų liberalizavimo priemonių galima imtis tik SESV 100 straipsnio 2 dalies pagrindu (2014 m. kovo 18 d. Sprendimo *International Jet Management*, C-628/11, EU:C:2014:171, 38 punktas). Kaip teisingai pažymi ieškovė, Sąjungos teisės aktų leidėjas priėmė 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008, p. 3), remdamasis šia nuostata, kuria būtent ir siekiama apibrėžti laisvės teikti paslaugas principo taikymo oro transporto sektoriuje sąlygas (pagal analogiją žr. 2003 m. vasario 6 d. Sprendimo *Stylianakis*, C-92/01, EU:C:2003:72, 23 ir 24 punktus).
- 101 Nors nagrinėjama priemonė iš tiesų yra susijusi su individualia pagalba, kuri suteikta tik *Finnair*, šiuo atveju ieškovė nenurodo, kaip šis išimtinis pagalbos pobūdis gali atgrasyti ją nuo paslaugų teikimo ir skrydžių vykdymo iš Suomijos ir į ją, ar naudojimosi įsisteigimo laisve šioje valstybėje narėje. Ji nenurodė faktinių ar teisinių aplinkybių, dėl kurių nagrinėjama individuali pagalba turėtų ribojamąjį poveikį, viršijantį tas priemones, dėl kurių atsirado SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas, tačiau kurios, kaip buvo nuspręsta šio sprendimo 42–63 ir 82–92 punktuose, vis dėlto yra būtinos ir proporcingos dideliems COVID-19 pandemijos sukeltiems Suomijos ekonomikos sutrikimams atitaisyti, vadovaujantis SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkto reikalavimais.
- 102 Taigi nagrinėjama priemonė neturėtų būti kliūtis ieškovės įsisteigimo laisvei ar laisvei teikti paslaugas. Be to, ieškovė negali priekaištauti Komisijai dėl to, kad ši aiškiai neišnagrinėjo šios priemonės suderinamumo su įsisteigimo laisve ir laisve teikti paslaugas.
- 103 Tokiomis aplinkybėmis reikia atmesti antrojo ieškinio pagrindo antrą dalį.
- 104 Taigi reikia atmesti visą antrąjį ieškinio pagrindą.

Dėl trečiojo ieškinio pagrindo, grindžiamo SESV 108 straipsnio 2 dalies pažeidimu

- 105 Ieškovė tvirtina, kad Komisija nepaisė SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nustatyto reikalavimo palyginti pagalbos teigiamą poveikį su jos neigiamu poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją ir patikrinti, ar ginčijamas sprendimas atitinka nediskriminavimo, laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės principus. Kiekvienos iš šių klaidų atskirai pakanka padaryti

išvadą, kad nagrinėjama pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka. Taigi ginčijamas sprendimas iš esmės būtų buvęs kitoks, jei Komisija būtų konstatavusi abejones dėl pagalbos suderinamumo ir pradėjusi oficialią tyrimo procedūrą. Atsisakiusi pradėti oficialią tyrimo procedūrą ir prašyti suinteresuotųjų šalių, šiuo atveju – ieškovės, pastabų, Komisija pažeidė iš SESV 108 straipsnio 2 dalies ir 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamento (ES) 2015/1589, nustatančio išsamias SESV 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 248, 2015, p. 9), kylančias teises ir gero administravimo principą.

- 106 Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija ieškovės argumentus.
- 107 Trečiasis ieškinio pagrindas, susijęs su ieškovės procesinių teisių apsauga dėl to, kad Komisija nepradėjo oficialios tyrimo procedūros, nepaisant tariamai egzistuojančių didelių abejonių, iš tikrųjų yra papildomas, skirtas tam atvejui, jei Bendrasis Teismas neišnagrinėtų paties pagalbos vertinimo. Iš tiesų iš suformuotos jurisprudencijos matyti, kad tokiu pagrindu siekiama leisti suinteresuotajai šaliai pareikšti ieškinį, remiantis šiuo statusu, ir jis būtų priimtinas pagal SESV 263 straipsnį, nors kitu atveju būtų atmestas (šiuo klausimu žr. 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 48 punktą ir 2011 m. spalio 27 d. Sprendimo *Austrija / Scheucher-Fleisch ir kt.*, C-47/10 P, EU:C:2011:698, 44 punktą). Bendrasis Teismas išnagrinėjo du pirmuosius ieškinio pagrindus, susijusius su pačios pagalbos vertinimu, todėl šis pagrindas netenka jam keliamo tikslo.
- 108 Be to, reikia konstatuoti, kad šio pagrindo turinys nėra savarankiškas. Iš tiesų, kiek tai susiję su tokiu ieškinio pagrindu, ieškovas, siekdamas, kad būtų apsaugotos procesinės teisės, kurias jis turi per oficialią tyrimo procedūrą, gali remtis tik tokiais pagrindais, kuriais galima įrodyti, kad, vertinant informaciją ir įrodymus, kuriuos Komisija turėjo arba galėjo turėti preliminariu priemonės, apie kurią pranešta, tyrimo etapu, turėjo kilti abejonių dėl jos suderinamumo su vidaus rinka (šiuo klausimu žr. 2008 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Régie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, 81 punktą; 2009 m. liepos 9 d. Sprendimo *3F / Komisija*, C-319/07 P, EU:C:2009:435, 35 punktą ir 2011 m. gegužės 24 d. Sprendimo *Komisija / Kronoply ir Kronotex*, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 59 punktą), pavyzdžiui, dėl per preliminarų tyrimo etapą Komisijos atlikto tyrimo nepakankamo ar neišsamaus pobūdžio arba trečiųjų šalių skundų. Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad trečiajame ieškinio pagrinde glausčiau pakartojami pirmajame ir antrajame ieškinio pagrinduose pateikti argumentai, nenurodant konkrečių įrodymų, susijusių su galimais dideliais sunkumais.
- 109 Dėl šių priežasčių reikia konstatuoti: kadangi Bendrasis Teismas išnagrinėjo minėtus ieškinio pagrindus iš esmės, šio pagrindo pagrįstumo nagrinėti nereikia.

Dėl ketvirtojo ieškinio pagrindo, grindžiamo pareigos motyvuoti pažeidimu

- 110 Ieškovė iš esmės tvirtina, kad ginčijamame sprendime Komisijos argumentų arba nėra, arba jie tautologiniai ar priešaringi.
- 111 Komisija, palaikoma Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos ir Suomijos Respublikos, ginčija ieškovės argumentus.
- 112 Reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją SESV 296 straipsnyje reikalaujama motyvacija turi atitikti ginčijamo akto pobūdį bei aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti institucijos, kuri priėmė ginčijamą teisės aktą, argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti, dėl kokių priežasčių patvirtinta priemonė, o kompetentingas teismas – vykdyti jos kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečios bylos aplinkybes, visų pirma į akto turinį, nurodytų motyvų pobūdį ir šio akto adresatų ar kitų asmenų, su kuriais jis tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Nurodant motyvus nėra reikalaujama tiksliai atskleisti visų susijusių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes klausimas, ar akto motyvavimas atitinka minėto straipsnio

reikalavimus, turi būti vertinamas atsižvelgiant ne tik į jo formuluotę, bet ir į kontekstą bei visas atitinkamą sritį reglamentuojančias teisės normas (2008 m. balandžio 15 d. Sprendimo *Nuova Agricast*, C-390/06, EU:C:2008:224, 79 punktą ir 2011 m. rugsėjo 8 d. Sprendimo *Komisija / Nyderlandai*, C-279/08 P, EU:C:2011:551, 125 punktą).

113 Visų pirma ieškovė teigia, kad Komisija nepalygino teigiamo pagalbos poveikio su neigiamu jos poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją.

114 Vis dėlto, iš šio sprendimo 65–67 punktų matyti, kad SESV 107 straipsnio 3 dalies b punkte nenustatyta reikalavimo palyginti teigiamą pagalbos poveikį su neigiamu jos poveikiu prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją. Todėl Komisija neturėjo pateikti motyvų šiuo klausimu.

115 Antra, ieškovė priekaištauja Komisijai dėl to, kad ji neįvertino, ar pagalba buvo diskriminacinė ir ar ji paisė laisvės teikti paslaugas ir įsisteigimo laisvės principų.

116 Vis dėlto reikia konstatuoti, kad ginčijamame sprendime pateikti šio sprendimo 39, 44–53 ir 56–59 punktuose priminti aspektai, leidžiantys suprasti priežastis, dėl kurių Komisija nusprendė, kad Suomijos Respublika galėjo nagrinėjamą pagalbą suteikti tik *Finnair*.

117 Trečia, ieškovė tvirtina, kad ginčijamas sprendimas yra nenuoseklus, kiek tai susiję su *Finnair* rinkos dalimis, nurodytomis ginčijamo sprendimo 45 punkte ir 9 išnašoje. *Finnair* užimama 67 % Suomijos oro transporto paslaugų rinkos dalis, kalbant ir apie vidaus, ir apie tarptautinius skrydžius, yra nenuosekli, atsižvelgiant į ginčijamo sprendimo 9 išnašoje pateiktus duomenis. Be to, šie duomenys nesutampa su ieškovės atliktos nepriklausomos analizės duomenimis. Šis nenuoseklumas yra dar reikšmingesnis dėl to, kad *Finnair* rinkos dalis – tai veiksnys, kuris turėjo didelę įtaką Komisijos vertinimui dėl *Finnair* svarbos Suomijos ekonomikai.

118 Šiuo klausimu ginčijamo sprendimo 45 punkte nurodyta:

„Komisija pažymi, kad *Finnair* valdo svarbų vidaus ir tarptautinį oro transporto tinklą, kuris užtikrina susisiekimą Suomijoje ir skrydžius į ją. *Finnair* yra pagrindinis Suomijos oro vežėjas, 2019 m. pervežęs beveik 15 milijonų keleivių (67 % visų keleivių, 2019 m. pervežtų Suomijoje, iš Suomijos ir į ją) <...>“

119 Dėl ginčijamo sprendimo 9 išnašos pažymėtina, kad iš pradžių ji buvo išdėstyta taip:

„Remiantis 2019 m. *Finavia* ataskaita, *Finnair* užėmė 67 % tarptautiniais skrydžiais pervežtų keleivių rinkos dalį ir 80 % vidaus skrydžiais pervežtų keleivių rinkos dalį. Bendra jos rinkos dalis sudaro 45 % Suomijos oro transporto paslaugų rinkos.“

120 Reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 45 punkte ir 9 išnašoje nurodyti *Finnair* rinkos dalių neatitikimai yra paprasčiausia rašybos klaida, neturinti įtakos Komisijos vertinimui ir negalėjusi suklaidinti ieškovės.

121 Iš tiesų 2020 m. liepos 29 d. Komisija priėmė Sprendimą C(2020) 5339 *final* „Sprendimo C(2020) 3387 *final* dėl valstybės pagalbos SA.56809 (2020/N) – Suomija COVID-19: valstybės garantija, suteikta bendrovei *Finnair* klaidų ištaisymas“. Kaip Komisija nurodė per teismo posėdį, pataisyta ginčijamo sprendimo redakcija vėliau – 2020 m. liepos 31 d. – buvo paskelbta Komisijos interneto svetainėje. Remiantis šia ginčijamo sprendimo versija, *Finnair* pervežti keleiviai sudarė 67 % visų 2019 m. Suomijoje, į Suomiją ir iš jos pervežtų keleivių. *Finnair* užėmė 62 % tarptautiniais skrydžiais pervežtų keleivių rinkos dalį ir 83 % – vidaus skrydžiais. Bendra jos rinkos dalis sudarė 44 % Suomijos oro transporto paslaugų rinkos. Taigi ieškovės nurodytą klaidą, kuri buvo susijusi tik su 9 išnaša, Komisija ištaisė.

- 122 Reikia pažymėti, kad iš pirminės ginčijamo sprendimo versijos buvo aiškiai ir nedviprasmiškai matyti, jog 2019 m. *Finnair* buvo pagrindinis Suomijos keleivių oro vežėjas, o jos rinkos dalis siekė 67 % keleivių, pervežtų Suomijoje, į Suomiją ir iš jos, todėl Komisija sudarė galimybes suinteresuotiesiems asmenims susipažinti su minėto sprendimo priėmimo pagrindais, o ieškovei – ginčyti jo pagrįstumą, kaip tai įrodo jos ieškinio turinys.
- 123 Šiomis aplinkybėmis ginčijamo sprendimo 9 išnašoje esanti rašybos klaida negali lemti motyvavimo trūkumo, galinčio pateisinti to sprendimo panaikinimą šiuo klausimu.
- 124 Kalbant apie argumentą, kad ieškinio A.3.2 priede pateiktoje ieškovės atliktoje nepriklausomoje analizėje, pagrįstoje *Official Airline Guide* (Oficialus oro transporto bendrovių vadovas) duomenimis, pateikiama skirtinga *Finnair* rinkos dalių apžvalga, reikia konstatuoti, kad ginčijamo sprendimo 45 punkte ir ieškovės A.3.2 priede nurodytos rinkos dalys iš tikrųjų nėra tapачios. Vis dėlto šiuos skirtumus, kurie išlieka nereikšmingi, galima paaiškinti skirtingais šaltiniais, iš kurių atitinkamos rinkos dalys buvo gautos. Šiuo klausimu, kaip teisingai nurodo Komisija, nėra pagrindo manyti, kad *Finavia* – pagrindinės Suomijos oro uostų valdytojos – pateikti duomenys, kuriais Komisija rėmėsi ginčijamame sprendime, yra mažiau patikimi nei *Official Airline Guide* duomenys.
- 125 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai motyvuotas, todėl ketvirtąjį ieškinio pagrindą reikia atmesti.
- 126 Taigi reikia atmesti visą ieškinį iš esmės, kartu nusprendžiant užtikrinti konfidencialumą, kaip to prašė ieškovė, nes Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika ir Suomijos Respublika nepateikė jokių prieštaravimų šiuo klausimu.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 127 Pagal Procedūros reglamento 134 straipsnio 1 dalį iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą, ji turi padengti savo ir Komisijos bylinėjimosi išlaidas pagal šios reikalavimus, įskaitant išlaidas, susijusias su prašymu užtikrinti konfidencialumą.
- 128 Be to, remiantis Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalimi, įstojusios į bylą valstybės narės ir institucijos padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Taigi Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika ir Suomijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį.**
- 2. *Ryanair DAC* padengia savo ir Europos Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas, įskaitant išlaidas, susijusias su prašymu užtikrinti konfidencialumą.**
- 3. Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika ir Suomijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Van der Woude

Kornezov

Buttigieg

Kowalik-Bańczyk

Hesse

Paskelbta 2021 m. balandžio 14 d. viešame teismo posėdyje Liuksemburge.

Parašai.